

MTÜ MASAAN

TEENUSKOMPONENTIDE HINNAD
2023/2024

Jrk.nr	Komponendi nimetus	TALLINNAS	MUJAL EESTIS
		Individuaalne tegevus	Individuaalne tegevus
1	Teenuse planeerimine	-	45,00 €
2	Tegevusplaani elluviimise tagamine	-	45,00 €
3	Välise spetsialisti konsultatsioon/ Masaan	50,00 €	45,00 €

LISATOETUSED

Jrk.nr	Komponendi valdkond	Komponendi nimetus	TALLINNAS		MUJAL EESTIS	
			Individuaalne tegevus	Grupitegevus	Individuaalne tegevus	Grupitegevus
1	Personaalne toetus	Personaalne toetamine erinevates eluvaldkondades	35,00 €	-	50,00 €	-
2	Pere toetamine	Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia perele	70,00 €	28,00 €	80,00 €	35,00 €
3		Pere nõustamine ja koolitus	50,00 €	20,00 €	80,00 €	35,00 €
4		Kogemusnõustamine perele	45,00 €	18,00 €	80,00 €	35,00 €
5		Intervallhoid	-	-	-	-
6	Sotsiaalsed suhted	Sotsiaalsete suhete toetamine	40,00 €	16,00 €	45,00 €	20,00 €
7	Vaimne tervis	Taastumise ja haigusega toimetuleku toetamine	50,00 €	20,00 €	80,00 €	35,00 €
8		Vaimse ja motoorse võimekuse arendamine ja säilitamine	50,00 €	20,00 €	80,00 €	35,00 €
9		Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia	70,00 €	28,00 €	80,00 €	35,00 €
10		Kogemusnõustamine	45,00 €	18,00 €	80,00 €	35,00 €
11	Füüsiline tervis	Riski- ja probleemse käitumise juhtimine	50,00 €	-	80,00 €	-
12		Füüsilise tervise alane nõustamine ja toetus	40,00 €	16,00 €	45,00 €	20,00 €
13		Füüsilise aktiivsuse toetamine	20,00 €	8,00 €	35,00 €	20,00 €
14		Teraapiad füüsilise tervise toetamiseks	70,00 €	28,00 €	80,00 €	35,00 €
15	Füüsiline tervis	Liikumine eluruumides	10,00 €	-	35,00 €	-
16		Liikumine väljaspool eluruumi	20,00 €	8,00 €	35,00 €	20,00 €
17	Hõivatus	Töötamise toetamine	40,00 €	16,00 €	35,00 €	20,00 €
18		Töö- või rakendustegevuse toetamine spetsiaalselt kohandatud keskkonnas	-	15,00 €	-	-
19		Õppimise toetamine	40,00 €	16,00 €	35,00 €	20,00 €
20	Hõivatus	Rakendus kogukonnas	20,00 €	8,00 €	35,00 €	20,00 €
21		Vaba aeg ja huvitegevus	Vaba aja ja huvitegevuse toetamine	20,00 €	8,00 €	35,00 €
22	Eluase	Toetus elukoha vahetusel	40,00 €	-	45,00 €	-
23	Igapäeaeluga toimetulek	Igapäeaelu toetamine	40,00 €	16,00 €	45,00 €	20,00 €
24		Ettevalmistus iseseisvumiseks	30,00 €	12,00 €	45,00 €	20,00 €

Jrk.nr	Komponendi nimetus	Komponendi selgitus
1	Teenuse planeerimine	<p>Teenuse planeerimise raames toimub:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. terviklik ja järjepidev toetusvajaduse ja selle muutumise hindamine (sarnased kohustuslikud tegevused nagu on erihooldekande ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenustel); 2. teenuskomponentide planeerimine, sh tegevusplaani koostamine inimesega koos, vajadusel kaasates lähedased 3. ja teised vajalikud sidusvaldkonna esindajad; 4. regulaarne toetusvajaduse arvestamine, tegevusplaani ülevaatamine ja muudatuste planeerimine; 5. teenuse tegevuste kokkuvõtte, tulemuste ja mõju hindamine; <p>Komponendi tegevused on oma iseloomult meeskondlikud tegevused, kus võivad osaleda vastavalt inimese eluolukorrast tulenevale vajadusele erinevad spetsialistid ja sidusvaldkonna esindajad. Sidusvaldkonna esindajad saavad osaleda teenuse planeerimisel oma põhitegevuse eesmärgist ja valdkonna ülestest koostöö kokkulepetest tulenevalt.</p> <p><i>Teenuse planeerimise komponent ei sisalda muid teenuse sisutegevusi. Kui on vajadus muude individuaalsete sisutegevuste järele, lisandub lisatoetuse personaalse toetamise teenuskomponent või muud lisatoetuse komponendid vastavalt abivajadusele (nt igapäevaeltu toetamine või hõivatuse toetamine).</i></p>
2	Tegevusplaani elluviimise tagamine	<p>Tegevusplaani elluviimise tagamise raames toimub:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tegevusplaani elluviimise terviklik toetamine ja selle täitmise koordineerimine; 2. võrgustikutöö koordineerimine ja teostamine (sh sotsiaalse võrgustikuga suhtlemine), koostöö kõikide inimese eluolukorrast tulenevate võrgustikulikeetega ja sidusvaldkonna esindajatega (nt tervishoiutöötajad, haridussüsteemi töötajad, tööhõivestüsteemi töötajad, teised teenuse osutajad); 3. inimese nõustamine olemasolevatest abimeetmetest ja esmane seostamine ja kontaktide loomine vajalike teenuskomponentide pakkujate ning sidusvaldkondade ja KOV teenustega, sh vajadusel: <ol style="list-style-type: none"> a) tervishoiuteenustega sidumine, et inimene jõuaks vajalike teenusteni ning jälgiks ravi, vajadusel esmased pere- või eriarsti vastuvõttude organiseerimine; b) teavitustöö kogukonnas: kogukonna hirmude maandamine ja positiivse suhtumise tekkimise toetamine. Naabrite/kogukonna/ võrgustiku toetamine ja teavitamine, et tagada neile ja kliendile turvaline koostöö; c) toetamine kogukonnateenuste kasutamisel: otsitakse võimalusi korraldada toetust viisil, et inimene seostatakse võimalikult maksimaalselt tegevustega tema loomulikus elukeskkonnas; d) nõustamine ja abi rahaliste toetuste taotlemisel, eestkoste korraldamisel. Käsitletav kui esmane toetus, kontaktide loomine, olukordade selgitamine sidusvaldkondade esindajatega, sh sisetuleku tagamisel, nt töövõime või puude hindamise õiguse välja selgitamisel abistamine ja asjaajamise korraldamine, tagamaks, et inimesele tekkiks võimalus regulaarseks sisetulekuks. <p>Komponendi tegevused on oma iseloomult ühe töötaja poolt läbi viidavad tegevused, mida tehakse inimese vajadustest ja huvidest lähtuvalt. Need on vajalikud tegevusplaani kui terviku ja seal olevate teenuskomponentide rakendamiseks ja elluviimiseks.</p> <p>Teenusplaani elluviimise tagamise komponent ei sisalda muid teenuse sisutegevusi. Teenuskomponent ei ole igapäevaselt inimese kõrval toimetamine ja sisuliste tegevuste läbiviimine. Kui on vajadus muude individuaalsete sisutegevuste järele, nt igapäevaeltu regulaarsed tegevused ja toimetamise vastavalt abivajadusele, siis on tegemist lisatoetuse komponentidega (nt igapäevaeltu toetamine, füüsilise tervise, liikumise toetamine vms).</p>
3	Välise spetsialisti konsultatsioon teenuse planeerimiseks	<p>Välise spetsialisti konsultatsiooni eesmärk on pakkuda lisapädevuse kaasamise võimalust baastoetuse osutajale teenuse planeerimisel. Lisapädevuse kaasamise vajadus võib tuleneda keerulisest kliendijuhtumist, kus baastoetuse osutajal puudub spetsiifilise psüühilise erivajadusega sihtgrupiga töös kogemus. Komponendi raames on võimalik sisse osta konsultatsiooni spetsialistidelt/ekspertidelt, kel on rehabilitatsioonispetsialisti pädevus ja/või kogemus väga spetsiifiliste või keeruliste kliendigruppidega.</p> <p>Baastoetuse osutaja saab välist spetsialisti kaasata teenuse planeerimise protsessis, enne tegevusplaani valmimist, aga ka regulaarne toetusvajaduse ja tegevusplaani ülevaatamise käigus ja muudatuste planeerimisel.</p> <p>Näiteks on võimalik kaasata eripädevusega väline ekspert juhtumite puhul, kus inimene keeldub abist madala haigusteadlikkuse tõttu, kuid sotsiaaltöötaja hinnangul vajab juhtum sekkumist. Väline ekspert aitab sel juhul baastoetuse osutajal koostada toetusplaani kontakti loomiseks ja koostöövalmiduse saavutamiseks.</p>

LISATOETUSE KOMPONENDID

--	--	--

Jrk.nr	Komponendi valdkond	Komponendi nimetus	Komponendi kirjeldus
1	Personaalne toetus	Personaalne toetamine erinevates eluvaldkondades	<p>Personaalne toetamine inimese elus ette tulevates erakorralistes olukordades. Teenuskomponendiga tagatakse:</p> <p>1) personaalne toetus ootamatult tekkinud kriisi korral või olukorras, mis vajab kiiret sekkumist nt inimese või tema pere toetamine haiguse äkilise ägenemise, raviarsti/tööandajaga suhtlemine; töövõimetusele korraldamine; ootamatu haiglaravi vajadus ja selle korraldamine, sh taastest olenemata ravile jne. Võimalik tagada kiire sekkumine ja toetus ebastabiilse olukorra stabiliseerimiseks, isiku baasvajaduste ja turvalisuse tagamiseks.</p> <p>2) haiguskriitika inimese ja/või abist keelduja motiveerimine, koostöö ja usaldussuhte loomine, et abivajaja oleks valmis abi vastu võtma ja jõuaks erinevate eluvaldkondade teenuskomponentideni. Eesmärk on luua kontakt, koostöövalmiduse tekitamine ja motiveerida abi vastu võtma ning valmistada ette tingimused tegevusplaani koostamiseks koostöös baastoetus osutajaga</p> <p>Käsitletav ka kiire ja lühiajalise kriisiabi ja/või SOS kontaktina – töötaja tegevus, kes on kättesaadav ja toetab inimest kriisi korral lühiajaliselt.</p> <p>Teenuskomponent ei ole inimese regulaarne igapäevane nõustamine ja toetamine.</p> <p>Kasutatakse ainult sellisel juhul, kui tegevus vastab ülalnimetatule ja/või ei ole võimalik liigitada mingi muu teenuskomponendi tegevuseks.</p>
2	Pere toetamine Teenuskomponendid on suunatud toetama ja abistama hoolduskoormusega pereliikmeid ja lähedasi selle ülesandega toime tulema	Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteeraapia perele	<p>Psühholoogiline nõustamine, psühhoteeraapia perele (psüühilise erivajadusega inimese hooldus- ja toetuskoormusega kaasnevate olukordadega toimetulekuks), sh teeraapia koos abivajava isikuga.</p> <p>Psühholoogiline nõustamine psüühikahäirega vanema alaealistele lastele ja noortele (individuaalne, gruppis, laagrites vm).</p>
3		Pere nõustamine ja koolitus	<p>Vaimse tervise alane nõustamine perele sh:</p> <p>Informeerimine, emotsionaalne ja praktiline toetus ning juhendamine haiguse ja sellest tulenevate piirangute ja võimaluste mõistmiseks, sobiva toe pakkumiseks, peresuhete ja toetuse optimeerimiseks, sh kriisiolukorras käitumise ja sobivate strateegiate õppimiseks.</p> <p>Pere koolitus / grupinõustamine vaimse tervise teemadel, sh:</p> <p>Informeerimine, emotsionaalne ja praktiline toetus ning juhendamine haiguse ja sellest tulenevate piirangute ja võimaluste mõistmiseks, sobiva toe pakkumiseks, peresuhete ja toetuse optimeerimiseks, sh kriisiolukorras käitumise ja sobivate strateegiate õppimiseks. Näiteks perekoolituse metoodika: Hamilton Family Education and Training Program'i (Hamilton, Kanada)</p>
4		Kogemusnõustamine perele	<p>Kogemusnõustamine perele sarnase kogemusega perede või taastujast kogemusnõustaja poolt.</p> <p>Teenuskomponendi tegevusena saab olla nõustamine raske, sügava või püsiva psüühikahäire (projekti sihtgrupp) kogemusega inimese või sellise inimese pereliikme poolt, kes on saanud vastava ettevalmistuse. Teenuskomponendi käigus toimub teadmiste ja kogemuste vahetamine ning emotsionaalse, sotsiaalse ja/või praktilise toe pakkumine.</p> <p>Tugigrupp perele - regulaarselt toimuv toetusgrupp (sarnaste probleemidega peredele), grupijuhtimisel osalevad koos eriala praktikutega ka kogemusnõustajad.</p> <p>Eneseabi grupp perele - sarnase kogemusega inimeste toetus, grupijuhina tegutseb tavapäraselt kogemusnõustaja, kellel on kogemus olla ise samas olukorras pereliige.</p>
5		Intervallhoid	<p>Ajutise hoiu teenus kodus või teenuseosutaja juures, eesmärgiga võimaldada lähedastele puhkust- teenuskomponendil eesmärk pere suunal.</p> <p>Abivajadusega inimesele teenuskomponendi lühiajaliselt osutades on selle sees tagatud lisatoetuse komponentidest vähemalt igapäevaelu toetamine ning vaba aja ja huvitegevuse toetamine.</p> <p>Vastavalt inimese vajadustele saavad sellele lisanduda ka teenuskomponentide – liikumine eluruumides, füüsilise aktiivsuse toetamine, tegevused.</p> <p>Teenuskomponendi osutamine tähendab, et teenuseosutaja on määratlenud, millisele sihtgrupile ja millise toetusvajaduse määraga inimestele ta ajutist hoidu osutab. Vastavalt sellele on kirjeldatud konkreetse teenuseosutaja intervallhoiu teenuskomponendis lisatoetuse teenuskomponendi tegevused.</p> <p>Kui teenuskomponenti kasutab pere ja abivajaja lühiajaliselt ja ajutiselt, siis tuleb osutada ja arvestada intervallhoiu kui erinevate lisatoetuse komponentide tervikut. Sellele ei lisandu samaaegselt eraldi teisi lisatoetuse komponente.</p> <p>Ei ole inimesele regulaarselt igal tööpäeval teenuseosutaja juures päevasel ajal toimetulekuks vajalike teenuskomponentide osutamine.</p> <p>Kui kasutatakse pere hoolduskoormuse vähendamiseks igapäevaselt päevasel ajal hoiu teenust, kus toimub abivajaja toetamine ja abistamine, siis on tegemist teenuseosutaja pinnal erinevate lisatoetuse teenuskomponentide osutamisega ning tegemist ei ole intervallhoiuga.</p> <p>Kodus keskkonnas inimesele intervallhoiu teenuskomponendi osutamisel rakenduvad samad põhimõtted.</p> <p>Teenuskomponendil võib olla ööpäevahind, kui teenuskomponenti osutatakse ja kasutatakse ööpäevaringselt, kuid teenuskomponentide koondaruandes tuleb arvestada ja esitada teenuskomponendi hind tunnipõhise ühikuhinnana.</p>
6	Sotsiaalsed suhted	Sotsiaalsete suhete toetamine	<p>Sotsiaalsete suhete soodustamine, loomine ja säilitamine, sh:</p> <p>a) nõustamine ja toetus lähedastega suhete taastamiseks ja hoidmiseks;</p> <p>b) alaealiste lastega suhete taastamine ja toetamine, haiguse tõttu kannatanud/katkenud suhete taastamine alaealiste lastega</p> <p>c) vanade sõprussuhete taastamine, uute sõprade leidmine, ärakasutamise ennetamine.</p> <p>d) võimalused ja piisav tugi turvaliste seksuaal- ning paarisuhete loomiseks. (UCLA moodul nt kasutuses Maarjakülas, Tallinna Vaimse Tervise Keskuses, HENK).</p> <p>d) toetus ja nõustamine lapsevanemaks olemisel, sh lapsevanemaks vajalike oskuste arendamine, tugi ja nõustamine lapse kasvatamisel individuaalselt või grupis (kursused, tugigrupp jm).</p> <p>Tegevuseks ei ole lapsega pere tugiisiku teenuse tegevuste läbiviimine, mis on kirjeldatud Sotsiaalhoolekande seaduses KOV teenusena.</p>

7	Vaimne tervis	Taastumise ja haigusega toimetuleku toetamine	Tegevused, mis on suunatud psüühika haigusega inimestele vajaliku abi tagamiseks ja taastumiseekonna protsesside toetamiseks. a) Vaimse tervise alase info jagamine ja nõustamine (sh digitaalselt, telefoni teel) ning teiste tegevusi läbi viivate praktikuteni edasi jõudmise tagamine. b) Raviarstiga koostöös sobiva ravi ja seda toetavate taastumisegevuste planeerimine, sh ohumärkide plaani ja kriisikaardi koostamine koostöös oluliste tugivõrgustiku liikmetega (lähedased, vaimse tervise õde jt). c) Nõustamine ja toetus haiguse, sümptomite, ravi ja ravimitega toimetulekuks, haiguse ägenemise ennetamiseks, sh sümptomite kontrolli jms grupiõppeprogrammid. d) Nõustamine ja toetus haiguse mõjude, takistuste, stressi ja negatiivsete emotsioonidega toimetulekuks. e) Taastumiskursus - taastumise mõtteviisi arendamiseks, oma loo ja taastumisprotsessi läbitöötamiseks, eesmärkide läbimõtleamiseks. f) Vaimse tervise alane (psühhiaatria õde, psühhiaater) või sotsiaalne nõustamine ja teraapiad, sh nt kognitiivne remediatsioon, erinevad loovteraapiad, tegevusteraapia jms.
8		Vaimse ja motoorse võimekuse arendamine ja säilitamine	Teenuskomponendi tegevused on suunatud abivajajate kognitiivsete võimete arendamiseks ja säilitamiseks, sh nii intellektipuudega inimestele kui tõsise vaimse tervise haigusega inimestele, kellel on haiguse tõttu kognitiivsed võimed langenud. Motoorse võimekusega tegelemine kaasa vaimse tervise stabiilsusele ja vaimse võimekuse säilimisele. Teraapiad ja tegevused vaimse ja motoorse võimekuse säilitamiseks ja arendamiseks, sh: a) erinevad loovteraapiad b) sotsiaalpedagoogi, eripedagoogi, logopeedi nõustamine ja tegevused, nt alternatiivkommunikatsiooni vahendite planeerimine ja kasutama õppimine – PCS, piktogrammid, aistinguliste abivahendite alane nõustamine c) sensoorse interpretatsiooni toetamine (aistinguliste iseärasuste kaardistamine ja sellega arvestavate sekkumiste planeerimine; d) sensoorne dieet, tunnetuslik suhtlemine (nt pervasiivse arenguhäire lähenemised), e) füsioteraapia, sh loomade kaasamine teraapiates f) erinevad tegevusteraapilised tegevused, sh tegevusteraapia jms.
9		Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia	Nõustamine ja psühhoteraapia personaalse identiteedi tugevdamiseks, jõustamiseks, taastumisloo läbi töötamiseks, stressi, emotsioonide ja negatiivsete mõtetega toimetulek, oma keha tunnetuseks jms.
10		Kogemusnõustamine	Teenuskomponendi tegevusena saab olla kogemusnõustamine raske, sügava või püsiva psüühikahäire (projekti sihtgrupp) kogemusega inimese poolt, kes on saanud vastava ettevalmistuse. Kogemusega inimeste vahel toimuv teadmiste- ja kogemustevahetus ja/või nõustamine, mille käigus jagatakse kogemuslikku emotsionaalset, sotsiaalset ja/ või praktilist tuge. Kogemusnõustamine vastavalt sellele, mis on isiku eesmärgid või väljakutsed. Rääkimine inimestega, kes on sarnase taastumisprotsessi läbi teinud. Eesmärgiks on haiguse, ravimite kõrvaltoimete ja sümptomitega toimetulekuks haigusteadlikkuse tõstmine. Tugigrupp ja/või eneseabigrupp - toetusgrupid sarnase probleemiga inimeste toetamiseks, haiguse ja sümptomitega toimetulekuks, erinevatele probleemidele, psüühikahäirest tulenevatele piirangutele ja diagnoosigruppidele suunatud grupid, nt depressiooni suund, sõltuvus, hääle kuulmine jne. Tugi- ja eneseabigruppe võivad juhtida spetsialistid koos kogemusnõustajaga või vastava väljaõppega kogemusnõustaja üksik.
11		Riski- ja probleemse käitumise juhtimine	Teenuskomponendi tegevuseks on etteplaneeritud ja kavandatud tegevused inimesel esineva riski- ja probleemse käitumise maandamiseks ja olukordade ennetamiseks. Tegevusi viiakse läbi pikema ajaperioodi jooksul ning konkreetselt kokkulepitud tegevussammudena. Ei ole ootamatute kriisiid akuutne lahendamise Riskijuhtimine - riskikäitumise hindamine ja juhtimine, sh riskide hindamine kahjustava sündmuse ennetamiseks (nt enda hooletusse jätmine, suitsiid, agressiivsus, risk lastele). Tegevuste planeerimine olemasolevate riskide ohjamiseks ja kõigi seotud osapoolte kaitsmiseks. Koostatakse vajadusel ohumärkide plaan, kriisikaart jm (nt CARE meetodika alusel). Probleemse käitumise juhtimine, sh käitumiseksperdi nõustamine toetusmeeskonnale ja perele probleemse käitumise mõistmiseks ja korrigeerimiseks, emotsioonide ja negatiivsete mõtetega toimetulekuks. Inimese ettevalmistus kriisilukorras, nt harjutamine ja õpetamine turvalisuse tagamise ja abi kutsumise teemal. Teenuskomponendi osutaja võib olla valmis pakkuma ka tegevusi (nõustamist ja toetust) ootamatult tekkinud kriisi korral nt inimese või tema pere toetamist haiguse äkilise ägenemisel, kiiret nõustamist lähedastele. Valmisolek on tagada töötaja, kes on kättesaadav ja toetab inimest (mobiilne kriisiabi).
12	Füüsilise tervise alane nõustamine ja toetus	Füüsilise tervise eest hoolitsemise toetamine, nõustamine ja motiveerimine tervislike eluviiside tagamiseks (füüsilise aktiivsus, toitumine, tervislikud eluviisid jms). Tervishoiuteenustega jooksev (igapäevavajadustega seonduvalt) kontakti loomine, hoidmine ja seostamine (pereõde, perearst, erarsti jm arstidega kontakti loomine, vajadusel retseptide ja ravimitega seonduvad tegevused.)	
13	Füüsilise aktiivsuse toetamine	Sportimis- ja liikumisvõimalused: värskes õhus viibimise ja sportimisvõimaluste tagamine individuaalseks liikumiseks, treeninguks ja/või rühmatreeningud.	
14	Füüsiline tervis	Teraapiad füüsilise tervise toetamiseks	Füsioteraapiline nõustamine jm teraapilised tegevused füüsilise tervise toetamiseks. Tegevusega tagatakse inimesele tema füüsilise sooritusvõime ja tegevuskeskkonnaga seotud hindamine ja kohanduste soovitamine. Inimese füüsilise liigutuslikku sooritusvõimet ja iseseisvat toimetulekut arendavate, taastavate ja/või säilitavate tegevuste/juhiste koostamine ja rakendamise toetamine/nõustamine. Eesmärk on anda inimesele teadmised ja harjutused, mida iseseisvalt sooritada. Sisaldab ka abivahendite vajaduse hindamist ja sobivate abivahendite soovitamist ja kasutama õpetamist spetsialisti poolt (füsioterapeut, tegevusteraapeut vms, kellel on vastav õigus ja pädevus). On samuti inimese ja tema lähedaste nõustamine, sh ergonoomiliste abistamise võtete õpetamine inimese elu- ja tegevuskeskkonnas. Ei ole füsioteraapiline ravi.

15		Liikumine eluruumides	Siirdumise ja liikumise toetamine inimese elukeskkonnas. Teenuskomponendiga tagatakse inimesele vajalik tugi (vajadusel abivahend või ka vahetu teise inimese poolt osutatav füüsiline tugi) ja teda on juhendatud oma igapäevases eluruumides liikumiseks ja tegutsemiseks.
16		Liikumine väljaspool eluruume	Transpordi kasutamise toetamine - transpordi planeerimine ja harjutamine. Toetus (nt ühis)transpordi kasutamisel (liikumisteede planeerimine, harjutamine,). Teenuskomponendiga tagatakse inimesele nõustamine ja juhendamine transpordi kasutamise ja planeerimise osas. Vajadusel harjutatakse kasutama ühistransporti, läbima uusi teekondi (hirmuda maandamine, toetamine uutes ja/või ärevust tekitavates olukordades).
17	Hõivatus	Töötamise toetamine	Töötamise toetamise komponendi raames toimub igakülgne toetus töö leidmiseks, saamiseks ja säilitamiseks, sh: Töövõime hindamine - töövõime ja -oskuste, ressursside ja riskide hindamine ja kaardistamine. Hindamine praktiliste töötegevuste käigus, sobivate töövaldkondade väljaselgitamine. Toetuse ja tööotsingute planeerimine. Esmane karjäärinõustamine - nõustamine töö leidmiseks, säilitamiseks, tuleviku planeerimiseks. Töö leidmine - toetus töö leidmisel ja töötamiseks vajalike tugiteenuste korraldamisel, sh vajadusel koostöö Töötukassaga. Töötajate kohaldamine - erivajadustest lähtuvate paindlike ja sobivate töötajate loomise toetamine. Toetus ja suhtlemine tööandjaga paindlike ja vajadustele vastava töötajate korraldamiseks ja tagamiseks. Tööandja motiveerimine sobivate tingimuste loomiseks.
18		Töö- või rakendustegevuse toetamine spetsiaalselt kohandatud keskkonnas	Töö tegemise võimalus turvalises ja kohandatud keskkonnas, kus on võimalik teha võimetekohaseid tööülesandeid turvalises töökeskkonnas ja jõukohases töötempo ning sealjuures on tagatud vajalikus ulatuses juhendamine, nõustamine ja abi. Töötegevused toimuvad teenusepakkuja juures või kohandatud töökeskkonnas avatud tööturul. Rakendus tegevuskeskuses - rakendustegevused inimese aktiveerimiseks. Erinevad toimetulekuoskuste grupid, huviringid jm, mis tagavad piisava hõivatuse. Erandjuhtudel on võimalik tegevusi teha lühiajalise individuaalse tegevusena – nt töötades töölepinguga ja tehakse sama tööd, mis on rakenduskeskkonnas, kuid inimene ei saa töötada grupis ning vajab töö alustamisel ja lõpetamisel individuaalset juhendamist. Sel juhul loetakse teenuskomponendi osutamiseks töö tegevuse alustamise ja lõpetamise juhendamist.
19		Õppimise toetamine	Õppimise toetamine - toetus õpivõimaluste leidmisel, õpingute alustamisel ja säilitamisel. Õppimistingimuste kohaldamine - erivajadustest lähtuvate paindlike ja sobivate õppimistingimuste ja -keskkonna loomise toetamine. Vajadusel hariduse tugiteenuste korraldamine.
20		Rakendus kogukonnas	Vabatahtliku töö võimaluste leidmine vm võimaluste loomine kogukonda panustamiseks, sh vabatahtliku tegevuse leidmine. Juhendamine või abistamine kogukonna tegevustesse liitumisel.
21	Vaba aeg ja huvitegevus	Vaba aja ja huvitegevuse toetamine	Vaba aja sisustamine, huvitegevuse leidmine ja säilitamine. Puhkuse ja hõive (töö jm rakenduse) vahelise tasakaalu hoidmine. Huviringides osalemise toetamine tegevuskeskuses või kogukonnas. Toetus huviringi valimisel ja sinna kohale jõudmisel ning tegevustesse liitumisel. Individaalse huvitegevuse toetamine kogukondlikes tegevusi pakkuvates asutustes, tegevustesse liitumisel toetamine.
22	Eluase	Toetus elukoha vahetusel	Sobivama elamispinna korraldamine - nõustamine sobiva elamispinna või eluasemega teenuse valikul, võimalike elamispiinadega teenuskohtadega tutvumine kohapeal. Toetus sobivama elamispinna organiseerimiseks, kui olemasolev eluase raskendab taastumist. Kolimisplaan/ üleminekuplaan - kolimise planeerimine, koostöö kliendi ja perega tegevuskava koostamine kolimisega seotud praktiliste küsimuste lahendamiseks, toetuse ja teenuse vahetuse sujuvaks üleminekuks. Praktiline abi kolimise teostamiseks (transport jm). Uue elukeskkonnaga tutvumine (vajadusel juba eelnevalt), kogukonna ja ümbrusega tutvumine.
23	Igapäeaeluga toimetulek	Igapäeaelu toetamine	Toetus vastavalt isiku vajadusele ja võimekusele. Igapäeaelu toetamise komponendi raames toetatakse isikut vastavalt tema vajadustele ja võimekusele (meeldetuletus, juhendamine, toetus, hooldus) alljärgnevates igapäeaelu valdkondades: a) Söömise ja söögitegemise toetamine - tugi poes käimisel ja/või toidu valmistamisel või söömisel. b) Enese eest hoolitsemise toetamine - tugi hügieenitoimingutes, riietumisel jms. c) Majapidamistoimingute toetamine - tugi koristamisel, pesu pesemisel jm elukoha eest hoolitsemisega seotud toimingutes. d) Rahadega toimetuleku toetamine, sh toetus eelarve planeerimisel ja raha kasutamisel, rahaliste toimingute tegemisel, pangateenuste kasutamisel, arvete tasumisega, sh võlgade tekkimise vältimine. e) Asjaajamise toetamine, sh suhtlus ametiasutuste ja erinevate teenuseosutajatega, regulaarsed tegevused sissetuleku tagamiseks, nt KOV toimetulekutoetus jms ühekordsed toetused.
24		Ettevalmistus iseseisvumiseks	Iseseisvuskursus - iseseisva(ma) eluga toimetulekuks vajalike oskuste arendamine kursuse/ laagri, individuaal- või grupitöö viisil. Iseseisva elu harjutamine ajutisel elamispiinal. Kohanemise toetamine - üleminekut võimaldav ja kohanemist toetav tegevus, sh uue teenuskomponendi pakkujaga tutvumise periood, mis tagaks sujuvama ülemineku teenuste vahel ning informeeritud otsuse uue teenuskomponendi osutaja valikul.